

ВІСНИК

КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

Загальнодержавне періодичне видання

Виходить шість разів на рік

Засноване

19 лютого 1997 року

Свідоцтво

про державну реєстрацію
Серія КБ № 2444

Засновник:

Конституційний Суд України

Адреса: 01033, Київ-33
вул. Жилянська, 14

Видавець:

Юридична інформаційна
компанія — «Юрінком Інтер»
Шеф-редактор **В. Ковальський**

Адреса: 04209, м. Київ-209
вул. Героїв Дніпра, 31-б

Редакційна рада:

В. Німченко — ГОЛОВА

М. Козюбра

М. Костицький

П. Мартиненко

О. Мироненко

В. Тихий

А. Чубар

В. Шаповал

С. Яценко

Відповідальний секретар —

Г. Сурначова

Тел. 238-11-54

238-11-55

4'2005

КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД УКРАЇНИ: ДЕВ'ЯТИРІЧЧЯ ДІЯЛЬНОСТІ

М. Селівон,
Голова Конституційного Суду України

Дев'ята річниця діяльності Конституційного Суду України — помітне явище в новій демократичній Україні. Завершуються повноваження його першого складу. Треба відзначити, що свого часу Україна, як і багато інших пострадянських держав, позитивно сприйняла ідею створення нового інституту своєї державності — Конституційного Суду. Його функціонування розпочалося у період бурхливого переходу нашої країни до цивілізованого прогресивного розвитку, формування вільного громадянського суспільства, ринкової економіки, правової держави в цілому. Діяльність Конституційного Суду України відбувалась в умовах здійснення у країні відповідних реформ, пов'язаних зі складними, суперечливими явищами і процесами в її політичному, економічному, соціальному, культурному житті. Тому Конституційний Суд, як дітище свого часу, у справах, що ним розглядалися, прагнув належними правовими засобами впливати на розв'язання політичних конфліктів і спорів з метою досягнення істини, справедливості на основі верховенства права, утвердження найвищої юридичної сили Основного Закону держави.

З перших кроків своєї діяльності Конституційний Суд України виступив на захист єдиного конституційно-правового поля, з позицій конституціоналізму обґрунтував основні засади єдності системи державної влади, постійно і наполегливо забезпечував захист і реалізацію конституційних прав і свобод людини і громадянина, додержання Конституції органами державної влади, органами місцевого самоврядування, їх посадовими і службовими особами тощо.

Минулі роки показали, наскільки правильним і обґрунтованим було рішення про утворення Конституційного Суду України як абсолютно нового для нашої держави правового інституту. З його появою створений не тільки дієвий механізм захисту Конституції України, а й з'явився державний орган, спроможний відповідно до закону «обмежувати» діяльність органів законодавчої і виконавчої гілок влади, а іноді і твердо припинити їх апелювання у розв'язанні окремих проблем до політичної доцільності, а не до норм права. Отже, створення Конституційного Суду в Україні стало своєчасним і виправданим кроком у процесі формування правової, демократичної держави, нової національної правової системи, проведення судової реформи.

Конституційний Суд посів належне місце у державному механізмі і за своїм правовим статусом є єдиним органом конституційної юрисдикції в Україні. Головне його завдання — забезпечення конституційного порядку в державі шляхом гарантування верховенства Конституції України як Основного Закону на всій її території. Воно обумовлює і найвагоміші повноваження Суду — вирішувати питання про відповідність Конституції України законів та інших правових актів, міжнародних договорів України, офіційне

тлумачення Конституції і законів України. Це дає можливість за допомогою конституційних пріоритетів поступово формувати конституційно-правову основу демократичного суспільства, в якому право стає вагомим цінністю і найпершим критерієм визнання інтересів людини і громадянина як умови їх верховенства над інтересами державних органів і посадових осіб.

Виходячи із зазначених повноважень Конституційний Суд України у своїй діяльності зосередив увагу на забезпеченні утвердження конституційних принципів і норм стосовно прав та свобод людини і громадянина. Саме дотримання прав людини і громадянина є одним з головних показників стану конституційності як правового режиму функціонування демократичної держави. Проголошення людини найвищою соціальною цінністю (стаття 3 Конституції України) — є не що інше, як встановлення відповідальності держави перед особою за всю свою діяльність, її обов'язку утверджувати і забезпечувати права і свободи людини, що зумовлює підкорення держави, її органів і посадових осіб вимогам права. Тому діяльність Конституційного Суду України справедливо пов'язується із суспільними відносинами підвищеної соціальної ваги.

Конституційний Суд України в рішеннях у справах, що ним розглядалися, неодноразово звертався до вирішення спірних питань, пов'язаних із наявністю у чинних нормативних актах неоднозначних підходів до реалізації прав і свобод людини. Переважну більшість таких актів становили закони України та акти Кабінету Міністрів України. Так, у Рішенні у справі про розгляд судом окремих постанов слідчого і прокурора Конституційний Суд визнав такими, що не відповідали Конституції України, положення частини шостої статті 234, частини третьої статті 236 Кримінально-процесуального кодексу України, які унеможлилювали розгляд судом на стадії досудового слідства скарг на постанови слідчого, прокурора стосовно приводів, підстав і порядку порушення кримінальної справи щодо певної особи¹.

Досить резонансним щодо захисту прав і свобод людини і громадянина було Рішення у справі про прописку. Конституційний Суд України вказав на те, що вільне пересування і вибір місця проживання є суттєвою гарантією свободи особистості, умовою її професійного і духовного розвитку. Це право, як і інші права і свободи людини, є невідчужуваним та непорушним (стаття 21 Конституції України). Водночас назване право не є абсолютним. Свобода пересування, вільний вибір місця проживання, право вільно залишати територію України можуть бути обмежені, але тільки законом (стаття 33 Конституції України)².

Суд відзначив, що допустимість обмеження свободи пересування, вільного вибору місця проживання в межах держави та права вільно залишати територію країни визнається і міжнародним правом. Зокрема, стаття 2 Протоколу № 4 до Конвенції про захист прав людини та основних свобод 1950 року закріплює правило, за яким здійснення права на свободу пересування і свободу вибору місця проживання, права вільно залишати будь-яку країну, включаючи свою власну, не може зазнавати жодних обмежень, крім тих, що передбачені законом і є необхідними в демократичному суспільстві в інтересах національної або громадської безпеки, для забезпечення громадського порядку, запобігання злочинам, для охорони здоров'я або моралі чи з метою захисту прав і свобод інших осіб.

Між тим, закону, який би комплексно регулював реалізацію встановлених статтею 33 Конституції України прав і свобод, на момент розгляду

¹ Рішення № 3-рп/2003 від 30 січня 2003 року // Вісник Конституційного Суду України. — 2003. — № 1. — С. 30.

² Рішення № 15-рп/2001 від 14 листопада 2001 року // Вісник Конституційного Суду України. — 2001. — № 5. — С. 33.

справи не було прийнято, а аналіз відповідних підзаконних нормативних актів свідчив, що прописка мала дозвільний характер, тобто здійснювалася шляхом отримання дозволу органів внутрішніх справ на прописку (виписку) в усіх без винятку населених пунктах України. Саме такий порядок прописки, за яким вибір особою місця проживання залежав, як правило, від рішення паспортної служби органів внутрішніх справ, обмежував право особи на вільний вибір місця проживання.

Враховуючи зазначені доводи, Конституційний Суд визнав таким, що не відповідає Конституції України, положення підпункту 1 пункту 4 Положення про паспортну службу органів внутрішніх справ, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10 жовтня 1994 року № 700, щодо прописки (виписки), згідно з яким паспортна служба органів внутрішніх справ застосовувала як загальне правило дозвільний порядок вибору особою місця проживання¹.

Виходячи з особливого місця профспілок у механізмі захисту трудових і соціально-економічних прав та інтересів громадян Конституційний Суд в одному із своїх рішень дійшов висновку, що реєстрація профспілок Міністерством юстиції України та його територіальними органами, замість звичайного повідомлення, фактично зводилася до попереднього дозволу на їх діяльність, що було обмеженням права громадян України на утворення профспілок на основі вільного вибору їх членів. У зв'язку з цим відповідні положення закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» були визнані неконституційними².

Дискримінаційними були визнані положення частини сьомої статті 3 Закону України «Про вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим», за якими військовослужбовці Збройних Сил, Прикордонних військ, Управління державної охорони, військ Цивільної оборони, Служби безпеки України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, крім осіб, які проходять строкову військову або альтернативну (невійськову) службу, особи рядового і начальницького складу органів внутрішніх справ України, судді і прокурори, а також державні службовці могли бути зареєстровані кандидатами в депутати, якщо на момент реєстрації вони подали до окружної виборчої комісії особисте зобов'язання про припинення виконання службових повноважень на період виборчої кампанії³, а також положення абзацу другого частини першої статті 39 Закону України «Про вищу освіту» від 17 січня 2002 року, відповідно до якого граничний вік кандидата на посаду керівника вищого навчального закладу третього або четвертого рівня акредитації не міг перевищувати шістьдесят п'ять років⁴.

З огляду на захист Конституційним Судом України прав і свобод людини не можна не згадати про те, що в законодавстві досі відсутня норма про запровадження інституту конституційної скарги. Донині єдиною можливістю безпосереднього захисту конституційних прав і свобод залишається використання інституту конституційного звернення з метою офіційного тлумачення Конституції і законів України, якщо суб'єкт права на конституційне звернення вважає, що це може призвести або призвело до порушення його конституційних прав і свобод (стаття 94 Закону України «Про Конституцій-

¹ Рішення № 15-рп/2001 від 14 листопада 2001 року // Вісник Конституційного Суду України. — 2001. — № 5. — С. 34.

² Рішення № 11-рп/2000 від 18 жовтня 2000 року // Вісник Конституційного Суду України. — 2000. — № 5. — С. 9—17.

³ Рішення № 9-рп/2003 від 17 квітня 2003 року // Вісник Конституційного Суду України. — 2003. — № 2. — С. 33.

⁴ Рішення № 14-рп/2004 від 7 липня 2004 року // Вісник Конституційного Суду України. — 2004. — № 4. — С. 8.

ний Суд України»). Конституційний Суд України позбавлений можливості перевіряти закони та інші правові акти на відповідність Конституції України за зверненнями юридичних і фізичних осіб про порушення їх конституційних прав і свобод. Проте, як свідчить практика інших країн у сфері конституційного судочинства, саме через інститут індивідуальної конституційної скарги досягається максимальний рівень захисту прав і свобод людини і громадянина з урахуванням особливості кожної справи та специфіки порушення конституційного права окремої особи.

Судді Конституційного Суду неодноразово наголошували на необхідності запровадження інституту конституційної скарги. Більше того, це питання ставилось перед суб'єктами конституційної ініціативи щодо внесення відповідних змін до Конституції України. На жаль, зазначена проблема до цього часу не розв'язана. І все ж Конституційний Суд усіма законними засобами намагається розглядати по суті справи про офіційне тлумачення положень Конституції та законів України за зверненнями громадян, якщо вони вважають, що їх конституційні права і свободи були порушені або можуть бути порушені, за наявності неоднозначного застосування цих положень судами України, іншими органами державної влади.

Деякі науковці, які брали участь у правових семінарах, колоквиумах, круглих столах тощо, зазначали, що підготовка конституційного звернення громадянина (в тому числі в подальшому — і конституційної скарги) має проводитись юристами-фахівцями, і навіть безкоштовно для незаможних верств населення, з метою досягнення більшого ефекту при розгляді Конституційним Судом України відповідних справ щодо захисту прав і свобод людини і громадянина. Іноді при розгляді конституційних подань чи звернень відповідні суб'єкти права не завжди правильно розуміють положення Закону України «Про Конституційний Суд України» в частині повноважень Суду та його процесуальних дій. Так, в Ухвалі від 8 травня 1997 року про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційним зверненням громадянина Доленка І.П. щодо офіційного тлумачення положень окремих законів України та деяких інших актів стосовно оподаткування доходів ветеранів війни Конституційний Суд України вказав, що усунення розбіжностей у законодавстві до повноважень Конституційного Суду України не віднесено, а розв'язання колізії, тобто визначення норми, яка повинна бути застосована до конкретних правовідносин, може стати предметом конституційного провадження лише у порядку, визначеному статтею 84 Закону України «Про Конституційний Суд України».

Протягом своєї діяльності Конституційний Суд України утвердився як інститут, що захищає Конституцію та користується довірою і визнанням у суспільстві. Наведені нижче цифри відтворюють діяльність Конституційного Суду України і є наочним свідченням важливої ролі Конституційного Суду України у становленні правової держави.

За згаданий період до Конституційного Суду України надійшло 1682 конституційні подання та конституційні звернення¹ з питань, що належать до його конституційно визначених повноважень. Їх кількість щорічно зростала. Якщо в перші роки надходило від 62 до 93 таких подань і звернень, то в останній період їх річна кількість зросла до 600.

Переважна більшість (84,2 %) конституційних подань і конституційних звернень стосувалася надання офіційного тлумачення положень Конституції України та законів України.

¹ Дані за станом на 1 вересня 2005 року.

Було отримано 18 запитів щодо надання висновків про відповідність вимогам статей 157 і 158 Конституції України законопроектів про внесення змін до Конституції України.

Конституційні подання та конституційні звернення надійшли до Суду від:

Президента України — 52 (3,1 %);
народних депутатів України — 242 (14,39 %);
Верховної Ради України — 16 (0,95 %);
Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини — 9 (0,53 %);
Кабінету Міністрів України — 3 (0,18 %);
органів державної влади — 99 (5,89 %), в тому числі від Міністерства внутрішніх справ України — 10, Центральної виборчої комісії України — 7, Міністерства економіки України — 6, Служби безпеки України — 6, Вищої ради юстиції — 6, Міністерства оборони України — 6, Генеральної прокуратури України — 6, Державної податкової адміністрації України — 4;
Верховного Суду України — 13 (0,77 %);
Верховної Ради Автономної Республіки Крим — 7 (0,42 %);
органів місцевого самоврядування — 118 (7,01 %);
фізичних осіб — 869 (51,66 %), у тому числі іноземців — 4;
юридичних осіб — 254 (15,1 %).

Було отримано також звернення (листи), які не стосувалися конституційного судочинства. Зокрема, від депутатів рад усіх рівнів — 271, громадян — 25039, юридичних осіб — 2432. Заявникам у встановленому порядку надано роз'яснення щодо порушених ними питань.

За результатами розгляду конституційних подань та звернень прийнято 139 рішень, 15 висновків та 456 ухвал про відмову у відкритті провадження або припинення провадження. 70 рішень Суду стосувалися конституційності законів, інших правових актів, 69 — офіційного тлумачення Конституції України та законів України.

Як уже зазначалося, Конституційний Суд України є єдиним органом конституційної юрисдикції в державі, повноваження якого встановлені Конституцією України та Законом України «Про Конституційний Суд України».

Згідно з частиною першою статті 150 Конституції України до повноважень Конституційного Суду України належить вирішення питань про відповідність Конституції України (конституційність) законів та інших правових актів Верховної Ради України, актів Президента України, актів Кабінету Міністрів України, правових актів Верховної Ради Автономної Республіки Крим.

Протягом усього періоду своєї діяльності Конституційний Суд України вирішив питання щодо конституційності 240 правових актів, у тому числі 164 правових актів Верховної Ради України, 1 міжнародного договору України, 41 акта Президента України, 19 постанов та розпоряджень Кабінету Міністрів України, 15 правових актів Верховної Ради Автономної Республіки Крим.

73 правові акти були визнані повністю або частково неконституційними. З огляду на це, на нашу думку, органам державної влади варто підвищити вимоги до розробки проектів правових актів (законів, указів, постанов, розпоряджень), що може сприяти зменшенню звернень з проханням перевірити конституційність прийнятих актів.

Розглядаючи питання щодо конституційності відповідних нормативно-правових актів, Конституційний Суд України прийняв низку надзвичайно важливих рішень. Наприклад, Рішення у справі про смертну кару. В його мотивувальній частині зазначалося, що «виходячи з того, що Україна є соціальною, демократичною і правовою державою (стаття 1 Конституції Украї-

ни), в якій життя, здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека людини визнані найвищою цінністю (стаття 3 Конституції України), смертна кара як вид покарання має розглядатися як така, що не узгоджується з зазначеним положенням Конституції»¹.

Рішенням у справі про призначення судом більш м'якого покарання було визнане неконституційним положення частини першої статті 69 Кримінального кодексу України в частині, яка унеможлилювала призначення особам, які вчинили злочини невеликої тяжкості, більш м'якого покарання, ніж передбачено законом². Однак, законодавець і донині не вніс відповідних змін та доповнень до зазначеної статті Кримінального кодексу. Така бездіяльність парламентарів унеможливує застосування судами вказаної норми про призначення цим особам більш м'якого покарання, ніж передбачено законом, що фактично призводить до порушення їх права.

Резонансним свого часу було і Рішення Конституційного Суду у справі про укази Президії Верховної Ради України щодо припинення та заборони діяльності Компартії України, зареєстрованої 22 липня 1991 року. Всебічно та повно дослідивши обставини у даній справі, враховуючи, що відповідно до законодавства про громадські об'єднання від 1990 року об'єднання громадян могли припинити свою діяльність лише за рішенням суду, Конституційний Суд України зазначив, що Президія Верховної Ради України, визнавши наявність антиконституційної діяльності посадових осіб Компартії України та заборонивши її, тим самим перебрала на себе функції слідчих та судових органів, що суперечить конституційному принципу здійснення державної влади в Україні на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову (стаття 6 Конституції України, розділ III Декларації про державний суверенітет України)³.

Незважаючи на негативну тенденцію невиконання рішень Конституційного Суду України щодо бюджетного законодавства чіткою є позиція Конституційного Суду України щодо неправомірності зупинення чи обмеження пільг, гарантій і компенсацій відповідних категорій громадян. У своїх Рішеннях від 20 березня 2002 року та 1 грудня 2004 року Конституційний Суд визнав неконституційними норми законів про Державний бюджет України, якими з метою економії бюджетних коштів зупинялися чи обмежувалися пільги, гарантії і компенсації відповідним категоріям громадян⁴.

Соціально вагомим було і Рішення Конституційного Суду у справі про безоплатне користування шкільними підручниками. Заборонивши встановлення Кабінетом Міністрів України плати за користування підручниками у загальноосвітніх школах, Суд зазначив, що шкільний підручник є традиційним, інтегруючим та організуючим засобом засвоєння учнями знань. Гарантією здобуття обов'язкової повної загальної середньої освіти, її доступності і безоплатності в державних і комунальних навчальних закладах є забезпечення державою безоплатного надання учням у користування шкільних підручників. Загальну кількість умовних примірників шкільних підручників та обсяг державного замовлення на випуск друкованої продукції для загальноосвітніх навчальних закладів державної і комунальної форм влас-

¹ Рішення № 11-рп/99 від 29 грудня 1999 року // Вісник Конституційного Суду України. — 2000. — № 1. — С. 20.

² Рішення № 15-рп/2004 від 2 листопада 2004 року // Вісник Конституційного Суду України. — 2004. — № 5. — С. 45.

³ Рішення № 20-рп/2001 від 27 грудня 2001 року // Вісник Конституційного Суду України. — 2001. — № 6. — С. 44.

⁴ Рішення № 5-рп/2002 від 20 березня 2002 року // Вісник Конституційного Суду України. — 2002. — № 2. — С. 10—17 та Рішення № 20-рп/2004 від 1 грудня 2004 року // Вісник Конституційного Суду України. — 2004. — № 6. — С. 23—31.

ності визначає Кабінет Міністрів України. Видання шкільних підручників здійснюється за рахунок Державного бюджету України.

Отже, Конституційний Суд України дійшов висновку, що безоплатне користування шкільними підручниками є однією з державних гарантій здобуття обов'язкової повної загальної середньої освіти в державних і комунальних навчальних закладах¹.

З метою захисту конституційних прав громадян України Конституційний Суд у своєму Рішенні від 24 грудня 2004 року визнав неконституційними положення Закону України «Про особливості застосування Закону України «Про вибори Президента України» при повторному голосуванні 26 грудня 2004 року», які унеможлиблювали голосування за межами приміщення для голосування всім іншим, крім інвалідів першої групи, виборцям, які не здатні пересуватися самостійно. Конституційний Суд України зазначив, що передбачена можливість голосування за межами приміщення для голосування має на меті забезпечити реалізацію конституційного права обирати до органів державної влади та органів місцевого самоврядування тими громадянами, які не здатні прибути в день голосування до виборчої дільниці. До таких громадян належать не лише виборці, які є інвалідами першої групи, а й інваліди інших груп, а також громадяни, які за станом здоров'я, віком та з інших обставин не спроможні пересуватися самостійно².

У сфері судового захисту позиція Конституційного Суду України базується на положеннях статей 55, 64, 124, 125 Конституції України, згідно з якими право кожного на звернення до відповідного суду за захистом своїх прав і свобод не може бути обмежене ні законом, ні іншими правовими актами.

Протягом дев'яти років своєї діяльності Конституційним Судом України було розглянуто 4 справи щодо відповідності Конституції України чинних міжнародних договорів та міжнародних договорів, що вносилися до Верховної Ради України для надання згоди на їх обов'язковість, з яких прийнято 1 висновок та 3 ухвали.

Частина перша статті 151 Конституції України та пункт 2 статті 13 Закону України «Про Конституційний Суд України» передбачають здійснення Конституційним Судом України двох видів контролю щодо міжнародних договорів: попереднього (стосовно міжнародних договорів України, що вносяться до Верховної Ради України для надання згоди на їх обов'язковість) та наступного (щодо чинних міжнародних договорів України).

Єдиним застереженням у процедурі розгляду справ щодо контролю конституційності міжнародних договорів є заборона Верховній Раді України під час попереднього контролю конституційності і до моменту винесення остаточного рішення Конституційним Судом України надавати шляхом прийняття відповідного закону згоду на обов'язковість норм міжнародного договору для нашої держави.

У цьому аспекті можна послатися на такий приклад. Враховуючи положення частини другої статті 9 Конституції України та здійснюючи своє право на звернення до Конституційного Суду України відповідно до частини першої статті 151 Конституції України, Президент України просив надати висновок щодо відповідності Конституції України положень Римського Статуту Міжнародного кримінального суду, який був підписаний від імені України 20 січня 2000 року.

У наданому Висновку Конституційний Суд України визнав зазначений Статут, який вносився до Верховної Ради України для надання згоди на

¹ Рішення № 18-рп/2002 від 21 листопада 2002 року // Вісник Конституційного Суду України. — 2002. — № 6. — С. 8.

² Рішення № 22-рп/2004 від 24 грудня 2004 року // Вісник Конституційного Суду України. — 2004. — № 6. — С. 42.

його обов'язковість для України, таким, що не відповідає Конституції України в частині, що стосується положень абзацу десятого його преамбули та статті 1, за якими «Міжнародний кримінальний суд... доповнює національні органи кримінальної юстиції»¹.

Не менш складним питанням у діяльності Конституційного Суду України було здійснення контролю за конституційністю правових актів про надання міжнародним договорам чинності для України. Так, Законом України від 24 грудня 1999 року Верховна Рада України ратифікувала Європейську хартію регіональних мов або мов меншин, 1992 року. Після його ратифікації 56 народних депутатів України звернулися до Конституційного Суду України з клопотанням про встановлення конституційності Закону про ратифікацію.

В ухваленому Рішенні Конституційний Суд, зокрема, зазначив, що прийнятий Верховною Радою України Закон України «Про ратифікацію Європейської хартії регіональних мов або мов меншин, 1992 р.» 24 грудня 1999 року було підписано Головою Верховної Ради України і 30 грудня 1999 року опубліковано в газеті «Голос України». Отже, зазначений Закон було підписано і офіційно оприлюднено не Президентом України, а Головою Верховної Ради України, тобто з порушенням положень статті 94 Конституції України, у зв'язку з чим він був визнаний неконституційним².

Відповідно до положень глави 10 Закону України «Про Конституційний Суд України» до повноважень Конституційного Суду України належить вирішення питань про конституційність правових актів, що викликають спір стосовно повноважень конституційних органів державної влади України, органів влади Автономної Республіки Крим та органів місцевого самоврядування.

Здійснення державної влади на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову органами, які взаємодіють між собою, викликає значну кількість спорів щодо меж та належного порядку здійснення ними конституційних повноважень, зокрема, Верховної Ради України, Президента України, Кабінету Міністрів України. Конституційний Суд України своїми рішеннями намагався спрямувати діяльність відповідних органів у межі Конституції України. Через визначення конституційності правових актів Конституційний Суд вирішував спори щодо компетенції державних органів, які прийняли відповідні акти. Вихід органів державної влади за межі своєї компетенції мало своїм наслідком перебрання ними функцій інших державних органів, чим порушувалися конституційні засади поділу влади.

За роки своєї діяльності Конституційний Суд прийняв 30 рішень, які стосувались спорів щодо повноважень зазначених органів: 20 рішень — за поданнями народних депутатів України, 8 — за поданнями Президента України, 2 — за поданнями Верховного Суду України.

Суттєвим у цьому сенсі на початку діяльності Конституційного Суду України було Рішення у справі щодо конституційності Постанови Верховної Ради України «Про тлумачення статті 98 Конституції України» від 1 жовтня 1996 року. Конституційний Суд указав, що відповідно до пункту 6 розділу XV «Перехідні положення» Конституції України Верховна Рада України тимчасово, на період до створення Конституційного Суду України, мала право здійснювати тлумачення лише законів України і не мала права тлумачити Конституцію. Прийнявши цю Постанову, Верховна Рада України

¹ Висновок № 3-в/2001 від 11 липня 2001 року // Вісник Конституційного Суду України. — 2001. — № 4. — С. 37.

² Рішення № 9-рп/2000 від 12 липня 2000 року // Вісник Конституційного Суду України. — 2000. — № 3. — С. 7—8.

перевищила свої конституційні повноваження. Постанова парламенту була визнана Судом неконституційною¹.

Досить часто основними у розгляді Конституційним Судом України компетенційних спорів були питання розмежування повноважень Верховної Ради України, Президента України та органів виконавчої влади, передусім Кабінету Міністрів України, органів місцевого самоврядування.

Так, актуальним свого часу у сенсі розмежування повноважень парламенту, Кабінету Міністрів України та органів місцевого самоврядування було Рішення Суду у справі про комунальні послуги у зв'язку з прийняттям Верховною Радою України Закону України «Про тимчасову заборону підвищення цін і тарифів на житлово-комунальні послуги та послуги громадсько-го транспорту, що надаються громадянам України».

Конституційний Суд України, зокрема, відзначив, що відповідно до Конституції України в сфері цінової політики розмежовуються конституційні повноваження Верховної Ради України, яка визначає засади цієї політики (пункт 5 частини першої статті 85), і Кабінету Міністрів України, який забезпечує проведення фінансової, цінової, інвестиційної та податкової політики (пункт 3 статті 116). Відповідно до статті 28 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» встановлення тарифів щодо оплати побутових, комунальних, транспортних та інших послуг віднесено до власних (самоврядних) повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад, що цілком узгоджується зі статтею 143 Конституції України, яка визначає повноваження територіальних громад та їх органів. Із Конституції України (статті 137, 138) випливає також відповідне повноваження Ради міністрів Автономної Республіки Крим. Отже, як зазначив Конституційний Суд України, приймаючи Закон «Про тимчасову заборону підвищення цін і тарифів на житлово-комунальні послуги та послуги громадського транспорту, що надаються громадянам України», Верховна Рада України вийшла за межі своїх повноважень, визначених Конституцією України, і втрутилась у повноваження органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, чим порушила статті 6 і 19 Конституції України².

В іншому, аналогічному за суттю, Рішенні у справі про ціни і тарифи на житлово-комунальні та інші послуги Конституційний Суд України знову звернувся до питання ціноутворення і зазначив, що, здійснивши шляхом прийняття Закону України від 17 березня 1999 року «Про внесення змін до Закону України «Про ціни і ціноутворення» безпосереднє регулювання цін і тарифів, Верховна Рада України, по суті, втрутилась у сферу повноважень відповідних органів виконавчої влади Автономної Республіки Крим та органів місцевого самоврядування і в такий спосіб порушила принцип поділу державної влади, що суперечить статтям 6, 19, 116, 137, 143 Конституції України. Зрозуміло, що прийнятий Закон було визнано неконституційним³.

Окресленню кола повноважень Президента України присвячені Рішення Конституційного Суду України від 6 липня 1998 року та 7 квітня 2004 року. Зокрема, в Рішенні від 6 липня 1998 року щодо утворення Національного бюро розслідувань України Конституційний Суд визнав такими, що не відповідають Конституції України, окремі положення відповідного Указу глави держави, відзначивши, що конституційне повноваження Президента України утворювати центральні органи виконавчої влади не пов'язується з на-

¹ Рішення № 3-зп від 11 липня 1997 року // Вісник Конституційного Суду України. — 1997. — № 2. — С. 23—26.

² Рішення № 2-рп/99 від 2 березня 1999 року // Вісник Конституційного Суду України. — 1999. — № 2. — С. 36—37.

³ Рішення № 2-рп/2000 від 10 лютого 2000 року // Вісник Конституційного Суду України. — 2000. — № 1. — С. 33.

явністю законів стосовно організації і діяльності центральних органів виконавчої влади¹.

У Рішенні у справі про Координаційний комітет по боротьбі з корупцією та організованою злочинністю при Президентові України Конституційний Суд встановив, що Верховна Рада України згідно з Конституцією України не наділена повноваженнями створювати при Президентові України будь-які органи. Це є виключною компетенцією Президента України. Аналіз зазначених норм Конституції України дав підстави Суду для висновку, що положення підпункту «а» пункту 2 статті 5 Закону, яким передбачалось створення при главі держави зазначеного Координаційного комітету як державного органу із спеціальним статусом, є неконституційним як таке, що суперечить статтям 19, 85 Конституції України.

Важливим з точки зору формування правової, демократичної держави є віднесення до повноважень Конституційного Суду України здійснення контролю за конституційністю актів про призначення виборів, всеукраїнського референдуму чи місцевого референдуму в Автономній Республіці Крим (глава 11 Закону України «Про Конституційний Суд України»).

Відповідно до статті 69 Конституції України народне волевиявлення здійснюється через вибори, референдум та інші форми безпосередньої демократії. У Рішенні у справі про всеукраїнський референдум за народною ініціативою Конституційний Суд України підтвердив право народного волевиявлення через всеукраїнський референдум і визнав такими, що відповідають Конституції України, положення статті 1, пунктів 2, 3, 4, 5 статті 2, статей 3, 4, 5, 6, 7 Указу Президента України «Про проголошення всеукраїнського референдуму за народною ініціативою» від 15 січня 2000 року. Виходячи з положень статей 69, 72 Конституції України Конституційний Суд України визначив, що «у разі схвалення всеукраїнським референдумом за народною ініціативою питань, викладених у пунктах 2, 3, 4, 5 статті 2 Указу, ці питання є обов'язковими для розгляду і прийняття рішень відповідними органами державної влади в порядку, визначеному Конституцією України, зокрема її розділом XIII «Внесення змін до Конституції», та законами України»².

Суттєвим і важливим є повноваження Конституційного Суду України про надання висновку щодо відповідності законопроекту про внесення змін до Конституції України вимогам статей 157 і 158 Основного Закону держави. Зокрема, вимогою статті 157 є те, що Конституція не може бути змінена, якщо зміни передбачають скасування чи обмеження прав і свобод людини і громадянина або якщо вони спрямовані на ліквідацію незалежності чи на порушення територіальної цілісності України.

У справах за зверненнями Верховної Ради України про надання висновку щодо відповідності конкретних законопроектів про внесення змін до Конституції України зазначеним конституційним вимогам Конституційним Судом України було надано 11 висновків, а у справах про надання таких висновків щодо законопроектів про внесення змін до Конституції України, направлених до Суду Головою Верховної Ради України, — 3 висновки.

Як бачимо, Верховна Рада України неодноразово зверталася до Конституційного Суду України з метою перевірки змісту законопроектів про внесення змін до Конституції України зазначеним вимогам. Конституційний Суд щоразу надавав висновки щодо запропонованих змін. Варто наголосити, що в цих висновках йшлося не тільки про відповідність змін вимогам

¹ Рішення № 10-рп/98 від 6 липня 1998 року // Вісник Конституційного Суду України. — 1998. — № 4. — С. 14.

² Рішення № 3-рп/2000 від 27 березня 2000 року // Вісник Конституційного Суду України. — 2000. — № 2. — С. 10—11.

статей 157 і 158 Конституції України. Конституційний Суд визнав за необхідне висловлювати рекомендації і застереження до тексту відповідних законопроектів, які, на переконання Суду, мають враховуватися законодавцем при подальшому вдосконаленні їх змісту. Лише один із таких законопроектів був реалізований внесенням змін до Основного Закону України.

Деякі аспекти реалізації повноважень Суду щодо надання ним висновків у зазначених питаннях, а також визначення процедур та суб'єктів права на звернення (подання) до Конституційного Суду України були висвітлені в одній із ухвал Конституційного Суду, в якій було відзначено, що звернення до Конституційного Суду з питань відповідності Конституції України (конституційності) законів та інших правових актів, міжнародних договорів України, офіційного тлумачення Конституції України та законів України, дачі висновку щодо відповідності законопроектів про внесення змін до Конституції України вимогам її статей 157 і 158 суттєво відрізняються між собою, вони не однакові і не рівнозначні в правовому відношенні. Що стосується суб'єктів відповідного звернення, то Конституційним Судом було, зокрема, вказано, що невизначення законодавцем у Конституції України і в Законі України «Про Конституційний Суд України» того, чи можуть бути народні депутати України суб'єктом звернення (подання) до Конституційного Суду України про дачу висновку щодо відповідності законопроекту про внесення змін до Конституції України вимогам статей 157 і 158 Конституції України, — це не прогалина у праві, а навпаки, безпосереднє негативне рішення цього питання¹.

Треба відзначити, що спільними зусиллями вже напрацьовано відповідну процедуру розробки і розгляду Верховною Радою України і Конституційним Судом України законопроектів про внесення змін до Конституції України. Принциповим для цього питання було Рішення Конституційного Суду України № 8-рп/98 від 9 червня 1998 року², однак нагальною є необхідність законодавчо визначити таку процедуру.

Значну кількість звернень та подань до Конституційного Суду становлять, як зазначалось, звернення щодо офіційного тлумачення Конституції та законів України. Надано, зокрема, офіційне тлумачення положень 44 статей Конституції України. Необхідність їх офіційного тлумачення зумовлена тим, що Основний Закон держави має найвищу юридичну силу, його норми є нормами прямої дії, багато з них сформульовано в загальному вигляді. Офіційне тлумачення конституційних положень та приписів законів України є юридичним засобом правильного та ефективного їх застосування. Найбільша кількість звернень стосувалася офіційного тлумачення положень, які регламентують зміст прав та свобод людини і громадянина, закріплюють основи конституційного ладу в Україні, статус, повноваження та діяльність органів державної влади.

За дев'ять років своєї діяльності Конституційний Суд України прийняв 69 рішень щодо офіційного тлумачення норм Конституції і законів України, з них: 9 — за поданнями Президента України, 15 — за поданнями народних депутатів України, 1 — за поданням Кабінету Міністрів України, 2 — за поданнями Верховного Суду України, 16 — за поданнями органів державної влади, 3 — за поданнями органів місцевого самоврядування, 10 — за зверненнями громадян і 13 — за зверненнями юридичних осіб.

¹ Ухвала № 5-у від 8 травня 1997 року про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційним поданням групи народних депутатів України щодо відповідності законопроекту «Про внесення змін і доповнень до статті 81 Конституції України» вимогам статей 157 і 158 Конституції України // Архів Конституційного Суду України.

² Вісник Конституційного Суду України. — 1998. — № 3. — С. 26—30.

За цей період Конституційний Суд України розв'язав низку конституційно-правових конфліктів, які іноді набували гострого характеру в суспільно-політичному житті країни. Зокрема, найбільш резонансними були рішення у справах щодо внесення змін до Конституції України¹, позачергового розгляду законопроектів², повноважень Президента України реорганізувати центральні органи виконавчої влади³, умов дострокового припинення повноважень Верховної Ради України⁴, несумісності депутатського мандата з іншими видами діяльності та сумісництва посад народного депутата України і міського голови⁵, застосування української мови⁶, зворотної дії кримінального закону в часі⁷, адміністративно-територіального устрою⁸, безоплатності медичної допомоги у державних і комунальних закладах охорони здоров'я⁹, недоторканності та імпідменту Президента України¹⁰, доступності і безоплатності дошкільної, повної загальної середньої, професійно-технічної, вищої освіти в державних і комунальних навчальних закладах¹¹, оподаткування підприємств з іноземними інвестиціями¹², запитів народних депутатів України¹³, незалежності суддів як складової їхнього статусу¹⁴, зворотної дії в часі законів та інших нормативно-правових актів¹⁵, офіційного тлумачення терміна «член сім'ї»¹⁶, права на пільги¹⁷, профспілки, що діє на підприємстві¹⁸.

¹ Рішення № 8-рп/98 від 9 червня 1998 року // Вісник Конституційного Суду України. — 1998. — № 3. — С. 26—30.

² Рішення № 2-рп/2001 від 28 березня 2001 року // Вісник Конституційного Суду України. — 2001. — № 2. — С. 16—18.

³ Рішення № 2-рп/2003 від 28 січня 2003 року // Вісник Конституційного Суду України. — 2003. — № 1. — С. 20—23.

⁴ Рішення № 11-рп/2004 від 19 травня 2004 року // Вісник Конституційного Суду України. — 2004. — № 3. — С. 5—10.

⁵ Рішення № 1-зп від 13 травня 1997 року // Вісник Конституційного Суду України. — 1997. — № 2. — С. 5—11 та Рішення № 7-рп/99 від 6 липня 1999 року // Вісник Конституційного Суду України. — 1999. — № 4. — С. 13—18.

⁶ Рішення № 10-рп/99 від 14 грудня 1999 року // Вісник Конституційного Суду України. — 2000. — № 1. — С. 5—9.

⁷ Рішення № 6-рп/2000 від 19 квітня 2000 року // Вісник Конституційного Суду України. — 2000. — № 2. — С. 29—34.

⁸ Рішення № 11-рп/2001 від 13 липня 2001 року // Вісник Конституційного Суду України. — 2001. — № 4. — С. 25—30.

⁹ Рішення № 10-рп/2002 від 29 травня 2002 року // Вісник Конституційного Суду України. — 2002. — № 3. — С. 19—24.

¹⁰ Рішення № 19-рп/2003 від 10 грудня 2003 року // Вісник Конституційного Суду України. — 2003. — № 6. — С. 5—7.

¹¹ Рішення № 5-рп/2004 від 4 березня 2004 року // Вісник Конституційного Суду України. — 2004. — № 1. — С. 32—38.

¹² Рішення № 1-рп/2002 від 29 січня 2002 року // Вісник Конституційного Суду України. — 2002. — № 1. — С. 5—11.

¹³ Рішення № 4-рп/99 від 19 травня 1999 року // Вісник Конституційного Суду України. — 1999. — № 3. — С. 5—11.

¹⁴ Рішення № 19-рп/2004 від 1 грудня 2004 року // Вісник Конституційного Суду України. — 2004. — № 6. — С. 16—22.

¹⁵ Рішення № 1-рп/99 від 9 лютого 1999 року // Вісник Конституційного Суду України. — 1999. — № 2. — С. 22—24.

¹⁶ Рішення № 5-рп/99 від 3 червня 1999 року // Вісник Конституційного Суду України. — 1999. — № 3. — С. 17—28.

¹⁷ Рішення № 8-рп/99 від 6 липня 1999 року // Вісник Конституційного Суду України. — 1999. — № 4. — С. 19—24.

¹⁸ Рішення № 14-рп/98 від 29 жовтня 1998 року // Вісник Конституційного Суду України. — 1999. — № 1. — С. 5—7.

Прийняті Конституційним Судом України інші, крім згаданих, рішення стосувались переважно конституційності законів, інших правових актів, зокрема: відповідності Конституції України окремих положень Конституції Автономної Республіки Крим, законів України «Про затвердження Конституції Автономної Республіки Крим», «Про вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим»; усунення дискримінації в оподаткуванні суб'єктів підприємницької діяльності, створених з використанням майна та коштів вітчизняного походження; грошової виборчої застави як умови реєстрації кандидатів у народні депутати України на виборах до Верховної Ради України; порядку розрахунків на оптовому ринку електроенергії через розподільчі рахунки в уповноваженому банку і повноважень Рахункової палати щодо здійснення контролю розрахунків за електричну енергію у частині коштів, що не є складовою Державного бюджету України; окремих повноважень і порядку діяльності Вищої ради юстиції, звернень до цієї Ради Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини та народних депутатів України; фінансування житла для військовослужбовців; статусу ветеранів органів внутрішніх справ України; звернення народних депутатів України, комітетів Верховної Ради України із запитами до Національного банку України тощо.

Окремою проблемою залишається виконання рішень Конституційного Суду України. Необхідно звернути увагу на те, що хоча рішення і висновки Конституційного Суду рівною мірою є обов'язковими до виконання (стаття 150 Конституції України, стаття 69 Закону України «Про Конституційний Суд України»), не всі державні органи відповідним чином реагують на ці рішення.

Така проблема, на жаль, існує майже з самого початку функціонування Конституційного Суду України. Так, зі змісту його Рішення № 15-рп/2000 від 14 грудня 2000 року у справі про порядок виконання рішень Конституційного Суду України¹ випливає, що обов'язок державних органів щодо виконання рішень Конституційного Суду полягає, зокрема, в тому, щоб згідно з конституційно встановленою законодавчою процедурою вносити відповідні зміни до нормативно-правових актів для забезпечення їх належної реалізації у зв'язку, наприклад, з визнанням неконституційними їх окремих положень.

Незважаючи на чіткі приписи Конституції (частина третя статті 150) та положення статей 69, 70 Закону України «Про Конституційний Суд України» Конституційному Суду України доводилося неодноразово розглядати різні аспекти практично одних і тих самих питань, зокрема, щодо платних медичних послуг та медичної допомоги; зупинення дії або обмеження пільг, гарантій і компенсацій; несумісності мандата народного депутата України з іншим представницьким мандатом чи перебуванням на державній службі; неконституційності втручання у досудове слідство, діяльність прокуратури, у розгляд окремих справ судами тощо. Прийняття Конституційним Судом України, по суті, повторних рішень є свідченням того, в Україні ще відсутня належна правова культура щодо сприйняття та обов'язкового виконання рішень Суду. На нашу думку, питання встановлення конкретної відповідальності за невиконання чи неналежне виконання рішень саме Конституційного Суду України вже давно має бути на порядку денному Верховної Ради України.

Здійснюючи свої конституційні повноваження, вирішуючи різноманітні спірні питання, Конституційний Суд України забезпечує реалізацію норм Конституції України як Основного Закону держави, прав і свобод людини і

¹ Вісник Конституційного Суду України. — 2000. — № 6. — С. 16—21.

громадянина, усуваючи при цьому всі, як мовиться, невидимі перепони на шляху здійснення конституційних прав і свобод.

Досягнення цілей захисту основ конституційного ладу, прав і свобод людини і громадянина, забезпечення верховенства і прямої дії норм Конституції є змістом діяльності Конституційного Суду України, і цим розкривається його правова природа, призначення і місце в системі органів державної влади.

Конституційний Суд України слугує зміцненню конституційного ладу, формуванню та розвитку правової держави, демократизації суспільства, утвердженню законності в правотворчості та правозастосуванні. Він є відносно самостійною, хоча і невід'ємною, частиною державного механізму. Будучи найважливішим засобом гарантування верховенства Конституції, Конституційний Суд України забезпечує у розглянутих ним справах неухильне виконання її положень усіма органами державної влади та органами місцевого самоврядування, що сприяє стабільності Основного Закону держави та впливає і на стабільність суспільного життя. Своїми правовими позиціями Конституційний Суд України формує правосвідомість у суспільстві, сприяє розумінню таких важливих правових цінностей, як верховенство права та закладений у ньому принцип справедливості.

Конституційний Суд України здійснює ділові контакти з органами конституційної юрисдикції інших держав, передусім європейських (Німеччини, Польщі, Литви, Росії, Словенії, Азербайджану, Вірменії, Молдови тощо), шляхом обміну делегаціями, рішеннями судів та іншою інформацією, організації спільних науково-практичних заходів і т. ін. За період діяльності Суду проведено, зокрема, десять українсько-німецьких колоквиумів з питань конституційного судочинства. За підтримки Ради Європи та інших міжнародних організацій в Україні також організовано та проведено вісім міжнародних конференцій. Серед них треба відзначити започатковану Конституційним Судом України конференцію керівників секретаріатів конституційних судів та інших органів з подібною юрисдикцією, науково-практичну конференцію, присвячену 5-річчю нашого Суду. У жовтні 2005 року у м. Києві відбудеться міжнародна конференція на тему «Вплив практики Європейського суду з прав людини на національне конституційне судочинство», в роботі якої братимуть участь представники більш як десяти іноземних конституційних судів.

У травні 1999 року наш Суд став асоційованим, а в жовтні 2000 року — повноправним членом Конференції європейських конституційних судів. Він бере активну участь у роботі конгресів та інших органів цієї авторитетної і шанованої міжнародної організації. Ми активно співпрацюємо з Радою Європи (Європейська Комісія «За демократію через право» (Венеціанська Комісія), Європейський суд з прав людини), Координатором проектів ОБСЄ в Україні, Німецьким фондом міжнародного правового співробітництва, Фондом Г. Зайделя тощо.

Отже, орган конституційної юрисдикції України став стабілізуючим фактором у функціонуванні механізму держави, суспільства. Даючи у своїх рішеннях і висновках відповіді, як належить діяти в межах конституційного поля, він стимулює утвердження засад правового порядку в Україні, виступає захисником конституційного ладу, прав і свобод людини і громадянина.

Підсумовуючи вищевикладене, можна стверджувати, що Конституційний Суд України протягом усього періоду діяльності успішно виконує свої функції. Його діяльність свідчить про те, що для захисту Основного Закону України, забезпечення його верховенства, утвердження прав і свобод людини в нашій державі створено надійний конституційно-правовий механізм.

Говорячи про діяльність Конституційного Суду України, не можна не згадати особистостей, які доклали чимало зусиль до його становлення і утвердження як спеціалізованого судового органу держави, забезпечення виконання поставлених перед ним завдань. Біля витоків Суду стояв визначний український правознавець, доктор юридичних наук, професор Юзьков Леонід Петрович. Він був призначений Головою Конституційного Суду, але, на жаль, не дожив до часу його персонального формування. Повноваження голів діючого складу Суду протягом строків, визначених Основним Законом України, здійснювали Тимченко І.А., Скомороха В.Є. та автор цих рядків.

Обов'язки заступників Голови Конституційного Суду успішно виконували Вознюк В.Д., Євграфов П.Б., Німченко В.І., Розенко В.І., Шаповал В.М., секретарів колегій суддів — Козюбра М.І., Малинникова А.Ф., Мартиненко П.Ф., Мироненко О.М., Савенко М.Д., Тихий В.П., Чубар А.П., Яценко С.С.

Вагомий вклад у здійснення конституційного судочинства внесли судді Конституційного Суду України Корнієнко М.І., Костицький М.В., Іващенко В.І., Пшеничний В.Г., Станік С.Р., Ткачук П.М.

Організаційне, науково-експертне, інформаційно-довідкове та інше забезпечення діяльності Конституційного Суду здійснював його Секретаріат на чолі з Дубровським В.Є. Сумлінністю в роботі відзначалися працівники апарату Адамчик Н.І., Буравльов І.І., Гаврилова-Косс І.А., Годованець В.Ф., Гончарук П.С., Гребеник Н.П., Кравченко О.І., Корнєєв А.В., Крепка А.І., Лебеденко В.І., Луніна В.Д., Олійник В.М., Павленко В.В., Пришва Т.Ю., Савчук В.Р., Сегень В.П., Скворцова Г.І., Стасюк Н.Н., Степанюк В.А., Стефанюк В.І., Сурначова Г.П., Сухомлінова С.Б., Тесленко М.В., Тичина В.А., Чаюн М.Г., Чубенко І.А., Шинкарук А.В., Шкодїна А.М., Шляпошников В.Й. та багато інших.

Усі вони заслуговують високої оцінки, шани. Чимало суддів, працівників апарату Суду удостоєні державних нагород, почесних звань, інших заохочень. Колектив Суду з честю справився з вирішенням питань, які поставали перед ним протягом усього періоду його діяльності.

КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД УКРАЇНИ У ЦИФРАХ (1996—2005 рр.)

Станом на 01.09.2005 року

УСЬОГО ОТРИМАНО ДОКУМЕНТІВ	38701
У тому числі:	
Конституційних подань	559
<i>Від</i>	
Президента України	52
Кабінету Міністрів України	3
Верховної Ради України	16
	(щодо законопроектів про внесення змін до Конституції України)
Народних депутатів України	242
Верховного Суду України	13
Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини	9
Верховної Ради АР Крим	7
Органів державної влади	99
Органів місцевого самоврядування	118
Конституційних звернень	1123
<i>Від</i>	
Громадян	869
Юридичних осіб	254
Листів громадян	25039
Листів юридичних осіб	2432
Звернень депутатів	271
ПРИЙНЯТО:	
Рішень КСУ —	178
	усього
	з них: у справах
	139
Висновків КСУ	15
Ухвал КСУ	569

У конституційних поданнях порушено питання:

конституційності законів, інших правових актів Верховної Ради України	165
конституційності актів Президента України	41
конституційності актів Кабінету Міністрів України	19
конституційності правових актів ВР АР Крим	15
конституційності міжнародних договорів	1
конституційності законопроектів про внесення змін до Конституції України відповідно до статей 157 і 158 Конституції України	18
офіційного тлумачення законів України	172
офіційного тлумачення положень Конституції України	81
офіційного тлумачення положень Конституції та законів України	42
інші питання	5
Усього конституційних подань	559

У конституційних зверненнях порушено питання:

офіційного тлумачення законів України	708
офіційного тлумачення положень Конституції України	119
офіційного тлумачення положень Конституції та законів України	243
інші питання	53
Усього конституційних звернень	1123

Найбільше у листах громадян, юридичних осіб порушено питань:

тлумачення, роз'яснення положень Конституції та законів України, інших нормативних актів	5101	(18,57 %)
скарги на судові рішення	3497	(12,73 %)
скарги на дії посадових осіб	860	(3,13 %)
знецінення та повернення грошових вкладів	1488	(5,40 %)
питання соціального, пенсійного забезпечення	6830	(24,86 %)

**Рішення, прийняті Конституційним Судом України
щодо (не)відповідності Конституції України**

станом на 01.09.2005

Суб'єкти к.п, к.зв.	№ рішень	кіль- кість
Президент України	3-зп/1997, 7-зп/1997, 2-рп/1998, 4-рп/1998, 7-рп/1998, 9-рп/1998, 13-рп/1998, 2-рп/1999, 2-рп/2000, 7-рп/2000, 8-рп/2000, 15-рп/2000, 1-рп/2001, 3-рп/2001, 8-рп/2001, 19-рп/2001	16
Верховна Рада АР Крим	9-рп/2003	1
Народні депутати України	2-зп/1997, 8-зп/1997, 1-рп/1998, 5-рп/1998, 10-рп/1998, 15-рп/1998, 17-рп/1998, 11-рп/1999, 1-рп/2000, 3-рп/2000, 5-рп/2000, 9-рп/2000, 10-рп/2000, 11-рп/2000, 9-рп/2001, 10-рп/2001, 15-рп/2001, 16-рп/2001, 17-рп/2001, 18-рп/2001, 20-рп/2001, 2-рп/2002, 3-рп/2002, 5-рп/2002, 14-рп/2002, 18-рп/2002, 1-рп/2003, 6-рп/2003, 11-рп/2003, 14-рп/2003, 15-рп/2003, 20-рп/2003, 6-рп/2004, 7-рп/2004, 8-рп/2004, 9-рп/2004, 10-рп/2004, 13-рп/2004, 14-рп/2004, 17-рп/2004, 20-рп/2004, 21-рп/2004, 22-рп/2004, 1-рп/2005, 2-рп/2005	45
Уповноважений ВРУ з прав людини	6-рп/2001, 13-рп/2001, 17-рп/2003	3
Верховний Суд України	6-рп/1999, 12-рп/2001, 9-рп/2002, 3-рп/2003, 15-рп/2004	5
		70

щодо офіційного тлумачення

Суб'єкти к.п, к.зв.	№ рішень	кіль- кість
Президент України	8-рп/1998, 11-рп/1998, 2-рп/2001, 5-рп/2001, 8-рп/2002, 2-рп/2003, 7-рп/2003, 21-рп/2003, 11-рп/2004	9
Кабінет Міністрів України	1-рп/2002	1
Народні депутати України	1-зп/1997, 6-рп/1998, 10-рп/1999, 6-рп/2000, 11-рп/2001, 10-рп/2002, 12-рп/2002, 17-рп/2002, 12-рп/2003, 16-рп/2003, 19-рп/2003, 22-рп/2003, 5-рп/2004, 12-рп/2004, 18-рп/2004	15
Верховний Суд України	4-рп/1999, 19-рп/2004	2
Органи державної влади	8-рп/1999, 9-рп/1999, 4-рп/2000, 4-рп/2001, 4-рп/2002, 6-рп/2002, 16-рп/2002	7
Інші органи державної влади	3-рп/1998, 3-рп/1999, 5-рп/1999, 14-рп/2001, 7-рп/2002, 11-рп/2002, 4-рп/2003, 5-рп/2003, 10-рп/2003	9
Органи місцевого самоврядування	7-рп/1999, 2-рп/2004, 3-рп/2005	3
Громадяни	4-зп/1997, 5-зп/1997, 6-зп/1997, 9-зп/1997, 12-рп/2000, 13-рп/2000, 8-рп/2003, 13-рп/2003, 18-рп/2003, 4-рп/2004	10
Юридичні особи	12-рп/1998, 14-рп/1998, 16-рп/1998, 1-рп/1999, 14-рп/2000, 16-рп/2000, 7-рп/2001, 13-рп/2002, 15-рп/2002, 1-рп/2004, 3-рп/2004, 6-рп/2004, 4-рп/2005	13
		69
Усього		139

**ПЕРЕЛІК РІШЕНЬ І ВИСНОВКІВ
1997 – 2005 РОКИ
У ХРОНОЛОГІЧНОМУ ПОРЯДКУ¹**

**РІШЕННЯ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

1997 рік

про офіційне тлумачення статей 58, 78, 79, 81 Конституції України та статей 243²¹, 243²², 243²⁵ Цивільного процесуального кодексу України (у справі щодо несумісності депутатського мандата) від 13 травня 1997 року № 1-зп

у справі щодо відповідності Конституції України (конституційності) положення підпункту 2 пункту 3 розділу IV Закону України «Про Конституційний Суд України» стосовно правових актів органів Верховної Ради України (справа про акти органів Верховної Ради України) від 23 червня 1997 року № 2-зп

у справі за конституційним поданням Президента України щодо відповідності Конституції України Постанови Верховної Ради України від 1 жовтня 1996 року «Про тлумачення статті 98 Конституції України» (справа щодо конституційності тлумачення Верховною Радою України статті 98 Конституції України) від 11 липня 1997 року № 3-зп

у справі за конституційним зверненням Барабаша Олександра Леонідовича щодо офіційного тлумачення частини п'ятої статті 94 та статті 160 Конституції України (справа про набуття чинності Конституцією України) від 3 жовтня 1997 року № 4-зп

у справі щодо офіційного тлумачення статей 3, 23, 31, 47, 48 Закону України «Про інформацію» та статті 12 Закону України «Про прокуратуру» (справа К. Г. Устименка) від 30 жовтня 1997 року № 5-зп

у справі за конституційним зверненням громадянки Дзюби Галини Павлівни щодо офіційного тлумачення частини другої статті 55 Конституції України та статті 248² Цивільного процесуального кодексу України (справа громадянки Дзюби Г.П. щодо права на оскарження в суді неправомірних дій посадової особи) від 25 листопада 1997 року № 6-зп

у справі за конституційним поданням Президента України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України «Про Рахункову палату Верховної Ради України» (справа про Рахункову палату) від 23 грудня 1997 року № 7-зп

у справі за конституційним поданням народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) розпоряджень Президента України про призначення перших заступників, заступників голів обласних, Київської міської державних адміністрацій, виданих протягом липня—грудня 1996 року, січня 1997 року (справа щодо призначення заступників голів місцевих державних адміністрацій) від 24 грудня 1997 року № 8-зп

¹ Усі рішення і висновки за відповідні роки опубліковані в друкованому органі Конституційного Суду України «Вісник Конституційного Суду України».

у справі за конституційним зверненням громадян Проценко Раїси Миколаївни, Ярошенко Поліни Петрівни та інших громадян щодо офіційного тлумачення статей 55, 64, 124 Конституції України (справа за зверненнями жителів міста Жовті Води) від 25 грудня 1997 року № 9-зп

1998 рік

у справі за конституційними поданнями народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України «Про вибори народних депутатів України» (справа про вибори народних депутатів України) від 26 лютого 1998 року № 1-рп/98

у справі за конституційним поданням Президента України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону Республіки Крим «Про об'єднання громадян» (справа про об'єднання громадян в Автономній Республіці Крим) від 3 березня 1998 року № 2-рп/98

у справі за конституційним поданням Центральної виборчої комісії щодо офіційного тлумачення положень частин одинадцятої та тринадцятої статті 42 Закону України «Про вибори народних депутатів України» (справа про тлумачення Закону України «Про вибори народних депутатів України») від 25 березня 1998 року № 3-рп/98

у справі за конституційним поданням Президента України щодо відповідності Конституції України (конституційності) нормативно-правового акта Верховної Ради Автономної Республіки Крим Закону Автономної Республіки Крим «Про обчислення часу» та Постанови Верховної Ради Автономної Республіки Крим «Про введення в дію Нормативно-правового акта Верховної Ради Автономної Республіки Крим Закону Автономної Республіки Крим «Про обчислення часу» (справа про обчислення часу) від 25 березня 1998 № 4 рп/98

у справі за конституційним поданням 46 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Постанови Верховної Ради України «Про Закон України «Про порядок проведення виборів депутатів міської, районних у місті Києві рад та міського голови у місті Києві» (справа про вибори у містах Києві та Севастополі) від 27 березня 1998 року № 5-рп/98

у справі за конституційним поданням 47 народних депутатів України щодо офіційного тлумачення положень статей 3 та 5 Закону України «Про статус депутатів місцевих Рад народних депутатів» (справа щодо статусу депутатів рад) від 13 травня 1998 року № 6-рп/98

у справі за конституційним поданням Президента України щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремих положень нормативно-правового акта Верховної Ради Автономної Республіки Крим «Про республіканський бюджет Автономної Республіки Крим на 1998 рік» (справа про бюджет Автономної Республіки Крим на 1998 рік) від 2 червня 1998 року № 7-рп/98

у справі за конституційним поданням Президента України щодо офіційного тлумачення положень частини другої статті 158 та статті 159 Конституції України (справа щодо внесення змін до Конституції України) від 9 червня 1998 року № 8-рп/98

у справі за конституційним поданням Президента України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини четвертої статті 3, частини другої статті 5, частин другої та сьомої статті 7 і частини п'ятої статті 29 Закону України «Про приватизацію державного майна» (в редакції Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про приватизацію майна державних підприємств» від 19 лютого 1997 року) (справа щодо приватизації державного майна) від 1 липня 1998 року № 9-рп/98

у справі за конституційним поданням народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Указу Президента України від 24 квітня 1997 року № 371 «Про Національне бюро розслідувань України» (справа щодо утворення Національного бюро розслідувань України) від 6 липня 1998 року № 10-рп/98

у справі за конституційним поданням Президента України щодо офіційного тлумачення частин другої і третьої статті 84 та частин другої і четвертої статті 94 Конституції України (справа щодо порядку голосування та повторного розгляду законів Верховною Радою України) від 7 липня 1998 року № 11-рп/98

у справі за конституційним зверненням Київської міської ради професійних спілок щодо офіційного тлумачення частини третьої статті 21 Кодексу законів про працю України (справа про тлумачення терміна «законодавство») від 9 липня 1998 року № 12-рп/98

у справі за конституційним поданням Президента України щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 1 статті 14 Арбітражного процесуального кодексу України (справа про підсудність спорів Вищому арбітражному суду України) від 1 жовтня 1998 року № 13-рп/98

у справі за конституційним зверненням Вільної профспілки працівників метрополітенів України щодо офіційного тлумачення поняття «професійна спілка, що діє на підприємстві, в установі, організації», використаного в абзаці шостому частини першої статті 43¹ Кодексу законів про працю України (справа про профспілку, що діє на підприємстві) від 29 жовтня 1998 року № 14-рп/98

у справі за конституційним поданням 66 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Постанови Кабінету Міністрів «Про затвердження переліку платних послуг, які надаються в державних закладах охорони здоров'я та вищих медичних закладах освіти» (справа про платні медичні послуги) від 25 листопада 1998 року № 15-рп/98

у справі за конституційним зверненням Відкритого акціонерного товариства «Лубнифарм» щодо офіційного тлумачення положень частини другої статті 6 Закону Української РСР «Про зовнішньоекономічну діяльність» і статті 154 Цивільного кодексу Української РСР (справа про порядок підписання зовнішньоекономічних договорів) від 26 листопада 1998 року № 16-рп/98

у справі за конституційним поданням народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Постанови Верховної Ради України «Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України» (справа про утворення фракцій у Верховній Раді України) від 3 грудня 1998 року № 17-рп/98

1999 рік

у справі за конституційним зверненням Національного банку України щодо офіційного тлумачення положення частини першої статті 58 Конституції України (справа про зворотну дію в часі законів та інших нормативно-правових актів) від 9 лютого 1999 року № 1-рп/99

у справі за конституційним поданням Президента України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України «Про тимчасову заборону підвищення цін і тарифів на житлово-комунальні послуги та послуги громадського транспорту, що надаються громадянам України» (справа про комунальні послуги) від 2 березня 1999 року № 2-рп/99

у справі за конституційними поданнями Вищого арбітражного суду України та Генеральної прокуратури України щодо офіційного тлумачення положень статті 2 Арбітражного процесуального кодексу України (справа про представництво прокуратурою України інтересів держави в арбітражному суді) від 8 квітня 1999 року № 3-рп/99

у справі за конституційними поданнями Верховного Суду України та Служби безпеки України щодо офіційного тлумачення статті 86 Конституції України та статей 12, 19 Закону України «Про статус народного депутата України» (справа про запити народних депутатів України) від 19 травня 1999 року № 4-рп/99

у справі за конституційними поданнями Служби безпеки України, Державного комітету нафтової, газової та нафтопереробної промисловості України, Міністерства фінансів України щодо офіційного тлумачення положень пункту 6 статті 12 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей», частин четвертої і п'ятої статті 22 Закону України «Про міліцію» та частин шостої статті 22 Закону України «Про пожежну безпеку» (справа про офіційне тлумачення терміна «член сім'ї») від 3 червня 1999 року № 5-рп/99

у справі за конституційним поданням Верховного Суду України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень статей 19, 42 Закону України «Про Державний бюджет України на 1999 рік» (справа про фінансування судів) від 24 червня 1999 року № 6-рп/99

у справі за конституційними поданнями 49 народних депутатів України і виконавчого комітету Вінницької міської ради щодо офіційного тлумачення положень статей 38, 78 Конституції України, статей 1, 10, 12, частини другої статті 49 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (справа про сумісництво посад народного депутата України і міського голови) від 6 липня 1999 року № 7-рп/99

у справі за конституційними поданнями Міністерства внутрішніх справ України і Міністерства фінансів України щодо офіційного тлумачення положень частини шостої статті 22 Закону України «Про міліцію» та частин сьомої статті 22 Закону України «Про пожежну безпеку» (справа щодо права на пільги) від 6 липня 1999 року № 8-рп/99

у справі за конституційним поданням Міністерства внутрішніх справ України щодо офіційного тлумачення положень частини третьої статті 80 Конституції України (справа про депутатську недоторканність) від 27 жовтня 1999 року № 9-рп/99

у справі за конституційними поданнями 51 народного депутата України про офіційне тлумачення положень статті 10 Конституції України щодо застосування державної мови органами державної влади, органами місцевого самоврядування та використання її у навчальному процесі в навчальних закладах України (справа про застосування української мови) від 14 грудня 1999 року № 10-рп/99

у справі за конституційним поданням 51 народного депутата України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень статей 24, 58, 59, 60, 93, 190¹ Кримінального кодексу України в частині, що передбачає смертну кару як вид покарання (справа про смертну кару) від 29 грудня 1999 року № 11-рп/99

2000 рік

у справі за конституційним поданням 46 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини п'ятої статті 6, частини першої статті 11, частини четвертої статті 16, пунктів 3, 5, 6, 9, 10, 16 частини першої статті 26, частин третьої і четвертої статті 41, частин шостої статті 42, статей 51, 52, 53, 54, частини четвертої статті 61, частини першої статті 62, частин першої, шостої, сьомої статті 63, частин четвертої, п'ятої, шостої статті 78, частин третьої, п'ятої, сьомої статті 79, абзацу третього пункту 2 розділу V «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (справа про місцеве самоврядування) від 9 лютого 2000 року № 1-рп/2000

у справі за конституційним поданням Президента України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини другої статті 5, частини третьої статті 9 Закону України «Про ціни і ціноутворення» і розділу II «Прикінцеві положення» Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про ціни і ціноутворення» (справа про ціни і тарифи на житлово-комунальні та інші послуги) від 10 лютого 2000 року № 2-рп/2000

у справі за конституційними поданнями 103 і 108 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Указу Президента України «Про проголошення всеукраїнського референдуму за народною ініціативою» (справа про всеукраїнський референдум за народною ініціативою) від 27 березня 2000 року № 3-рп/2000

у справі за конституційним поданням Генеральної прокуратури України щодо офіційного тлумачення положень статті 86 Конституції України та статей 12, 19 Закону України «Про статус народного депутата України» (справа про запити народних депутатів України до прокуратури) від 11 квітня 2000 року № 4-рп/2000

у справі за конституційним поданням 47 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положення частини другої статті 5 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» (справа про віковий ценз) від 18 квітня 2000 року № 5-рп/2000

у справі за конституційним поданням 46 народних депутатів України щодо офіційного тлумачення положень статті 58 Конституції України, статей 6, 81 Кримінального кодексу України (справа про зворотню дію кримінального закону в часі) від 19 квітня 2000 року № 6-рп/2000

у справі за конституційним поданням Президента України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України «Про тимчасове виконання обов'язків посадових осіб, яких призначає на посаду за згодою Верховної Ради України Президент України або Верховна Рада України за поданням Президента України» (справа про тимчасове виконання обов'язків посадових осіб) від 27 квітня 2000 року № 7-рп/2000

у справі за конституційним поданням Президента України щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремих положень Закону України «Про статус народного депутата України» в редакції Закону України «Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про статус народного депутата України» від 25 вересня 1997 року» (справа про статус народного депутата України) від 10 травня 2000 року № 8-рп/2000

у справі за конституційним поданням 54 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України «Про ратифікацію Європейської хартії регіональних мов або мов національних меншин, 1992 р.» (справа про ратифікацію Хартії про мови, 1992 р.) від 12 липня 2000 року № 9-рп/2000

у справі за конституційним поданням 45 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень пункту 2 статті 2 Закону України «Про приватизацію державного житлового фонду» (справа про приватизацію державного житлового фонду) від 28 вересня 2000 року № 10-рп/2000

у справі за конституційними поданнями народних депутатів України та Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо відповідності Конституції України (конституційності) статей 8, 11, 16 Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» (справа про свободу утворення профспілок) від 18 жовтня 2000 року № 11-рп/2000

у справі за конституційним зверненням громадянки Стешиної Рити Анатоліївни щодо офіційного тлумачення положення пункту 1 частини другої статті 2 Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» (справа про зону відчуження) від 25 жовтня 2000 року № 12-рп/2000

у справі за конституційним зверненням громадянина Солдатова Геннадія Івановича щодо офіційного тлумачення положень статті 59 Конституції України, статті 44 Кримінально-процесуального кодексу України, статей 268, 271 Кодексу України про адміністративні правопорушення (справа про право вільного вибору захисника) від 16 листопада 2000 року № 13-рп/2000

у справі за конституційним зверненням товариства покупців членів трудового колективу перукарні № 163 «Черемшина» (м. Київ) щодо офіційного тлумачення окремих положень статті 7 Закону України «Про приватизацію невеликих державних підприємств (малу приватизацію)» (справа про визначення способу малої приватизації) від 13 грудня 2000 року № 14-рп/2000

у справі за конституційним поданням Президента України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Постанови Верховної Ради України «Про чинність Закону України «Про Рахункову палату», офіційного тлумачення положень частини другої статті 150 Конституції України, а також частини другої статті 70 Закону України «Про Конституційний Суд України» стосовно порядку виконання рішень Конституційного Суду України (справа про порядок виконання рішень Конституційного Суду України) від 14 грудня 2000 року № 15-рп/2000

у справі за конституційними зверненнями Центральної спілки споживчих товариств України та державного підприємства Міністерства оборони України «Управління військової торгівлі Прикарпатського військового округу» щодо офіційного тлумачення положення пункту 1 частини третьої статті 1 Закону України «Про патентування деяких видів підприємницької діяльності» (справа про патентування підприємницької діяльності) від 21 грудня 2000 року № 16-рп/2000

2001 рік

у справі за конституційним поданням Президента України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень Регламенту Верховної Ради Автономної Республіки Крим, Положення про Рахункову палату Верховної Ради Автономної Республіки Крим, Положення про порядок управління майном, що належить Автономній Республіці Крим або передане в її управління, затверджених відповідними постановами Верховної Ради Автономної Республіки Крим, та Постанови Верховної Ради Автономної Республіки Крим «Про заходи щодо посилення кадрової роботи в Автономній Республіці Крим» (справа про правові акти Верховної Ради Автономної Республіки Крим) від 27 лютого 2001 року № 1-рп/2001

у справі за конституційним поданням Президента України щодо офіційного тлумачення положення частини другої статті 93 Конституції України (справа про позачерговий розгляд законопроектів) від 28 березня 2001 року № 2-рп/2001

у справі за конституційним поданням Президента України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України» (справа про податки) від 5 квітня 2001 року № 3-рп/2001

у справі за конституційним поданням Міністерства внутрішніх справ України щодо офіційного тлумачення положення частини першої статті 39 Конституції України про завчасне сповіщення органів виконавчої влади чи органів місцевого самоврядування про проведення зборів, мітингів, походів і демонстрацій (справа щодо завчасного сповіщення про мирні зібрання) від 19 квітня 2001 року № 4-рп/2001

у справі за конституційним поданням Президента України щодо офіційного тлумачення положень частини першої статті 93 Конституції України, частини першої статті 35 Закону України «Про бюджетну систему України» (справа про зміни до закону про бюджет) від 17 травня 2001 року № 5-рп/2001

у справі за конституційним поданням Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень абзаців третього, четвертого, п'ятого статті 248³ Цивільного процесуального кодексу України та за конституційними зверненнями громадян Будинської Світлани Олександрівни і Ковриги Сергія Володимировича щодо офіційного тлумачення положення абзацу четвертого статті 248³ Цивільного процесуального кодексу України (справа щодо конституційності статті 248³ ЦПК України) від 23 травня 2001 року № 6-рп/2001

у справі за конституційним зверненням відкритого акціонерного товариства «Всеукраїнський Акціонерний Банк» щодо офіційного тлумачення положень пункту 22 частини першої статті 92 Конституції України, частин першої, третьої статті 2, частини першої статті 38 Кодексу України про адміністративні правопорушення (справа про відповідальність юридичних осіб) від 30 травня 2001 року № 7-рп/2001

у справі за конституційним поданням Президента України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Постанови Верховної Ради України «Про висновки Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України по перевірці фактів порушення прав українських акціонерів відкритого акціонерного товариства «Миколаївцемент» від 18 лютого 1999 року № 441-XIV (справа про доручення Генеральній прокуратурі України) від 14 червня 2001 року № 8-рп/2001

у справі за конституційним поданням 93 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положення абзацу другого пункту 2 про визначення стажу наукової роботи «з дати присудження наукового ступеня або присвоєння вченого звання» Постанови Кабінету Міністрів України «Про перелік посад наукових працівників державних наукових установ, організацій та посад науково-педагогічних працівників державних вищих навчальних закладів III—IV рівнів акредитації, перебування на яких дає право на одержання пенсії та грошової допомоги при виході на пенсію відповідно до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 27 травня 1999 року (справа щодо стажу наукової роботи) від 19 червня 2001 року № 9-рп/2001

у справі за конституційним поданням 62 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремих положень статті 11 Закону України «Про зв'язок» та окремих положень статті 4 Закону України «Про підприємництво» (справа про виплату і доставку пенсій та грошової допомоги) від 20 червня 2001 року № 10-рп/2001

у справі за конституційним поданням народних депутатів України щодо офіційного тлумачення термінів «район» та «район у місті», які застосовуються в пункті 29 частини першої статті 85, частині п'ятій статті 140 Конституції України, і поняття «організація управління районами в містах», яке вживається в частині п'ятій статті 140 Конституції України та в частині першій статті 11 Закону України «Про столицю України — місто-герой Київ», а також щодо офіційного тлумачення положень пункту 13 частини першої статті 92 Конституції України, пункту 41 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» стосовно повноваження міських рад самостійно вирішувати питання утворення і ліквідації районів у місті (справа про адміністративно-територіальний устрій) від 13 липня 2001 року № 11-рп/2001

у справі за конституційним поданням Верховного Суду України щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремих положень статті 32 Закону України «Про Державний бюджет України на 2000 рік» та статті 25 Закону України «Про Державний бюджет України на 2001 рік» (справа про відшкодування шкоди державою) від 3 жовтня 2001 року №12-рп/2001

у справі за конституційним поданням Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень статей 7, 8 Закону України «Про державні гарантії відновлення заощаджень громадян України» за конституційним зверненням Воробйова В. Ю., Лосева С. В. та інших громадян щодо офіційного тлумачення положень статей 22, 41, 64 Конституції України (справа про заощадження громадян) від 10 жовтня 2001 року № 13-рп/2001

у справі за конституційним поданням Вищої ради юстиції щодо офіційного тлумачення положення пункту 1 частини першої статті 131 Конституції України стосовно внесення Вищою радою юстиції подань про призначення суддів на посади (справа про призначення суддів) від 16 жовтня 2001 року № 14-рп/2001

у справі за конституційним поданням 48 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положення підпункту 1 пункту 4 Положення про паспортну службу органів внутрішніх справ, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України (справа щодо прописки) від 14 листопада 2001 року № 15-рп/2001

у справі за конституційним поданням 49 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положення частини другої статті 12 Закону України «Про місцеві державні адміністрації» (справа про поєднання посади в місцевій державній адміністрації з мандатом депутата місцевої ради) від 4 грудня 2001 року № 16-рп/2001

у справі за конституційним поданням народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини першої статті 5, частини третьої статті 6, статті 32 Закону України «Про угоди про розподіл продукції» (справа про угоди про розподіл продукції) від 6 грудня 2001 року № 17-рп/2001

у справі за конституційним поданням народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень абзацу четвертого статті 2, частини другої статті 6, частини першої, другої статті 10 Закону України «Про молодіжні та дитячі громадські організації» (справа про молодіжні організації) від 13 грудня 2001 року № 18-рп/2001

у справі за конституційним поданням Президента України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини третьої статті 5, частини сьомої статті 6 Закону України «Про Верховну Раду Автономної Республіки Крим» (справа щодо сумісності мандата депутата Верховної Ради АРК з іншими видами діяльності) від 21 грудня 2001 року № 19-рп/2001

у справі за конституційним поданням 139 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) указів Президії Верховної Ради України «Про тимчасове припинення діяльності Компартії України» і «Про заборону діяльності Компартії України» (справа про укази Президії Верховної Ради України щодо Компартії України, зареєстрованої 22 липня 1991 року) від 27 грудня 2001 року № 20-рп/2001

2002 рік

у справі за конституційним поданням Кабінету Міністрів України щодо офіційного тлумачення положень частини першої статті 5 Закону України «Про усунення дискримінації в оподаткуванні суб'єктів підприємницької діяльності, створених з використанням майна та коштів вітчизняного походження» та частини першої статті 19 Закону України «Про інвестиційну діяльність» (справа про оподаткування підприємств з іноземними інвестиціями) від 29 січня 2002 року №1-рп/2002

у справі за конституційним поданням 63 народних депутатів України щодо офіційного відповідності Конституції України (конституційності) положень статті 43 Закону України «Про вибори народних депутатів України» (справа про виборчу заставу) від 30 січня 2002 року № 2-рп/2002

у справі за конституційним поданням 45 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про електроенергетику» (справа про електроенергетику) від 12 лютого 2002 року № 3-рп/2002

у справі за конституційним поданням Міністерства внутрішніх справ України щодо офіційного тлумачення положень статті 86 Конституції України, а також частини другої статті 15 та частини першої статті 16 Закону України «Про статус народного депутата України» (справа про запити і звернення народних депутатів України до органів дізнання і досудового слідства) від 20 березня 2002 року № 4-рп/2002

у справі за конституційним поданням 55 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень статей 58, 60 Закону України «Про Державний бюджет України на 2001 рік» та Верховного Суду України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень пунктів 2, 3, 4, 5, 8, 9 частини першої статті 58 Закону України «Про Державний бюджет України на 2001 рік» і підпункту 1 пункту 1 Закону України «Про деякі заходи щодо економії бюджетних коштів» (справа щодо пільг, компенсацій і гарантій) від 20 березня 2002 року № 5-рп/2002

у справі за конституційним поданням Міністерства внутрішніх справ України щодо офіційного тлумачення положення частини другої статті 28 Закону України «Про статус депутатів місцевих Рад народних депутатів» (справа про охорону трудових прав депутатів місцевих рад) від 26 березня 2002 року № 6-рп/2002

у справі за конституційним поданням Вищої ради юстиції щодо офіційного тлумачення положень абзаців другого, третього пункту 1 частини першої статті 150 Конституції України (справа щодо актів про обрання/призначення суддів на посади та про звільнення їх з посад) від 27 березня 2002 року № 7-рп

у справі за конституційним поданням Президента України щодо тлумачення положень частин другої, третьої статті 124 Конституції України (справа щодо підвідомчості актів про призначення або звільнення посадових осіб) від 7 травня 2002 року № 8-рп/2002

у справі за конституційним поданням Верховного Суду України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частин другої і четвертої статті 1, абзацу другого пункту 8 частини першої статті 18, частини першої статті 25, пунктів 1, 2, 4 частини першої статті 30, частини першої статті 31, частини першої статті 32, пункту 2 частини другої статті 33, пункту 2 частини другої та третьої статті 37, статей 38 і 48 Закону України «Про Вищу раду юстиції» (справа про Закон України «Про Вищу раду юстиції») від 21 травня 2002 року № 9-рп/2002

у справі за конституційним поданням 53 народних депутатів України щодо офіційного тлумачення положення частини третьої статті 49 Конституції України «у державних і комунальних закладах охорони здоров'я медична допомога надається безоплатно» (справа про безоплатну медичну допомогу) від 29 травня 2002 року № 10-рп/2002

у справі за конституційним поданням Міністерства оборони України щодо офіційного тлумачення абзацу першого пункту 22.3 статті 22 Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств» (справа про фінансування житла для військовослужбовців) від 13 червня 2002 року № 11-рп/2002

у справі за конституційним поданням 45 народних депутатів України щодо офіційного тлумачення положень частини першої статті 140 Конституції України (справа про об'єднання територіальних громад) від 18 червня 2002 року № 12-рп/2002

у справі за конституційним зверненням відкритого акціонерного товариства «Концерн Стирол» щодо офіційного тлумачення положення абзацу першого пункту 1 частини першої статті 12 Господарського процесуального кодексу України (справа про оспорювання актів у господарському суді) від 2 липня 2002 року № 13-рп/2002

у справі за конституційним поданням 47 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 1 частини першої статті 3 та пункту 6 статті 4 Закону України «Про статус народного депутата України» (справа щодо сумісності посад народного депутата України і члена Кабінету Міністрів України) від 4 липня 2002 року № 14-рп/2002

у справі за конституційним зверненням Товариства з обмеженою відповідальністю «Торговий Дім «Кампус Коттон клуб» щодо офіційного тлумачення положення частини другої статті 124 Конституції України (справа про досудове врегулювання спорів) від 9 липня 2002 року № 15-рп/2002

у справі за конституційним поданням Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України щодо офіційного тлумачення окремих положень частини першої статті 120 Конституції України (справа про суміщення службової діяльності керівників органів виконавчої влади) від 17 жовтня 2002 року № 16-рп/2002

у справі за конституційним поданням 50 народних депутатів України щодо офіційного тлумачення положень статей 75, 82, 84, 91, 104 Конституції України (щодо повноважності Верховної Ради України) від 17 жовтня 2002 року № 17-рп/2002

у справі за конституційним поданням 47 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень постанов Кабінету Міністрів України «Про встановлення плати за користування підручниками в загальноосвітніх школах», «Про внесення доповнення до постанови Кабінету Міністрів України від 31 серпня 1996 р. № 1031» та пункту 5 Постанови Кабінету Міністрів України «Про визнання такою, що втратила чинність, постанови Кабінету Міністрів України від 22 липня 1998 р. № 1128» (справа про безоплатне користування шкільними підручниками) від 21 листопада 2002 року № 18-рп/2002

2003 рік

у справі за конституційним поданням 50 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень Конституції Автономної Республіки Крим та Закону України «Про затвердження Конституції Автономної Республіки Крим» (справа про Конституцію Автономної Республіки Крим) від 16 січня 2003 року № 1-рп/2003

у справі за конституційним поданням Президента України про офіційне тлумачення положень пункту 15 частини першої статті 106 Конституції України (справа про повноваження Президента України реорганізувати центральні органи виконавчої влади) від 28 січня 2003 року № 2-рп/2003

у справі за конституційним поданням Верховного Суду України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини третьої статті 120, частини шостої статті 234, частини третьої статті 236 Кримінально-процесуального кодексу України (справа про розгляд судом окремих постанов слідчого і прокурора) від 30 січня 2003 року № 3-рп/2003

у справі за конституційним поданням Міністерства внутрішніх справ України щодо офіційного тлумачення положень статті 5 Закону України «Про статус ветеранів військової служби і ветеранів органів внутрішніх справ та їх соціальний захист» (справа про ветеранів органів внутрішніх справ) від 27 лютого 2003 року № 4-рп/2003

у справі за конституційним поданням Національного банку України про офіційне тлумачення положень статті 86, частини другої статті 89 Конституції України, частини другої статті 15, частини першої статті 16 Закону України «Про статус народного депутата України» (справа про звернення народних депутатів України до Національного банку України) від 5 березня 2003 року № 5-рп/2003

у справі за конституційним поданням 73 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) здійсненого Президентом України права вето стосовно прийнятого Верховною Радою України Закону України «Про внесення змін до статті 98 Конституції України» та пропозицій до нього (справа щодо права вето на закон про внесення змін до Конституції України) від 11 березня 2003 року № 6-рп/2003

у справі за конституційним поданням Президента України про офіційне тлумачення положень частин другої, третьої статті 17, частини другої статті 27 Закону України «Про статус народного депутата України» (справа про гарантії діяльності народного депутата України) від 10 квітня 2003 року № 7-рп/2003

у справі за конституційним зверненням громадянина Сердюка Валерія Анатолійовича про офіційне тлумачення положення частини першої статті 7 Цивільного кодексу Української РСР (справа про поширення відомостей) від 10 квітня 2003 року № 8-рп/2003

у справі за конституційним поданням Верховної Ради Автономної Республіки Крим щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини сьомої статті 3 Закону України «Про вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим» (справа про вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим) від 17 квітня 2003 року № 9-рп/2003

у справі за конституційним поданням Антимонопольного комітету України про офіційне тлумачення поняття «організація розповсюдження поштових марок, маркованих конвертів і карток», яке вживається в абзаці другому частини третьої статті 15 Закону України «Про поштовий зв'язок» (справа про організацію розповсюдження поштових марок, маркованих конвертів і карток) від 28 травня 2003 року № 10-рп/2003

у справі за конституційним поданням 47 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України «Про введення мораторію на примусову реалізацію майна» (справа про мораторій на примусову реалізацію майна) від 10 червня 2003 року № 11-рп/2003

у справі за конституційним поданням 56 народних депутатів України про офіційне тлумачення положень частин першої, третьої статті 80 Конституції України, частини першої статті 26, частин першої, другої, третьої статті 27 Закону України «Про статус народного депутата України» та за конституційним поданням Міністерства внутрішніх справ України про офіційне тлумачення положення частини третьої статті 80 Конституції України стосовно затримання народного депутата України (справа про гарантії депутатської недоторканності) від 26 червня 2003 року № 12-рп/2003

у справі за конституційним зверненням громадянина Діяка Івана Васильовича та конституційним поданням 49 народних депутатів України про офіційне тлумачення положення частини шостої статті 29 Закону України «Про вибори народних депутатів України» (справа про строки оскарження порушень під час підрахунку голосів та встановлення результатів голосування) від 3 липня 2003 року № 13-рп/2003

у справі за конституційним поданням 50 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положення статті 150 Кримінально-процесуального кодексу України стосовно тяжкості злочину (справа про врахування тяжкості злочину при застосуванні запобіжного заходу) від 8 липня 2003 року № 14-рп/2003

у справі за конституційним поданням 51 народного депутата України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про проведення атестації державних службовців» (справа про атестацію державних службовців) від 8 липня 2003 року № 15-рп/2003

у справі за конституційним поданням 50 народних депутатів України про офіційне тлумачення положень частини другої статті 84, пункту 34 частини першої статті 85, частини першої статті 86, статті 91 Конституції України, частин другої, третьої, четвертої статті 15 Закону України «Про статус народного депутата України» (справа про направлення запиту до Президента України) від 14 жовтня 2003 року № 16-рп/2003

у справі за конституційним поданням Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо відповідності Конституції України (конституційності) положення частини третьої статті 30 Закону України «Про вибори депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів» (справа про вибори депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів) від 23 жовтня 2003 року № 17-рп/2003

у справі за конституційним зверненням громадянина Гулеватого Олександра Івановича про офіційне тлумачення частини другої статті 164 Кримінального кодексу України 1960 року (справа про службових осіб підприємств, установ та організацій) від 30 жовтня 2003 року № 18-рп/2003

у справі за конституційним поданням 47 народних депутатів України про офіційне тлумачення положень частини першої статті 105, частини першої статті 111 Конституції України (справа щодо недоторканності та імпідменту Президента України) від 10 грудня 2003 року № 19-рп/2003

у справі за конституційним поданням 62 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 3 частини другої статті 18, статей 32, 33, 34, 35, 36, 37, підпункту 5 пункту 3 розділу VII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про судоустрій України» (справа про Касаційний суд України) від 11 грудня 2003 року № 20-рп/2003

у справі за конституційним поданням Президента України та конституційним поданням 56 народних депутатів України про офіційне тлумачення положень частин першої, другої, третьої, четвертої статті 118, частини третьої статті 133, частин першої, другої, третьої статті 140, частини другої статті 141 Конституції України, статті 23, пункту 3 частини першої статті 30 Закону України «Про державну службу», статей 12, 79 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», статей 10, 13, 16, пункту 2 розділу VII «Прикінцеві положення» Закону України «Про столицю України — місто-герой Київ», статей 8, 10 Закону України «Про місцеві державні адміністрації», статті 18 Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування» (справа про особливості здійснення виконавчої влади та місцевого самоврядування у місті Києві) від 25 грудня 2003 року № 21-рп/2003

у справі за конституційними поданнями 53 і 47 народних депутатів України про офіційне тлумачення положення частини третьої статті 103 Конституції України (справа щодо строків перебування на посту Президента України) від 25 грудня 2003 року № 22-рп/2003

2004 рік

у справі за конституційним зверненням Управління виконавчої дирекції Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України у Кіровоградській області про офіційне тлумачення положення частини третьої статті 34 Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності» (справа про відшкодування моральної шкоди Фондом соціального страхування) від 27 січня 2004 року № 1рп/2004

у справі за конституційним поданням Світязької сільської ради Шацького району Волинської області про офіційне тлумачення терміна «передача», який вживається у підпункті 5.1.17 пункту 5.1 статті 5 Закону України «Про податок на додану вартість» (справа про тлумачення терміна «передача земельних ділянок») від 5 лютого 2004 року № 2 рп/2004

у справі за конституційним зверненням спільного підприємства «Мукачівський плодоовочевий консервний завод» про офіційне тлумачення положення пункту 10 статті 3 Закону України «Про виконання провадження» (справа про виконання рішень третейських судів) від 24 лютого 2004 року № 3 рп/2004

у справі за конституційним зверненням Ярового Сергія Івановича та інших громадян про офіційне тлумачення положень пункту 2 статті 10 Закону України «Про приватизацію державного житлового фонду» та за конституційним поданням 60 народних депутатів України про офіційне тлумачення положень статей 1, 10 цього Закону (справа про права співвласників на допоміжні приміщення багатоквартирних будинків) від 2 березня 2004 року № 4 рп/2004

у справі за конституційним поданням 50 народних депутатів України про офіційне тлумачення положень частини третьої статті 53 Конституції України «держава забезпечує доступність і безоплатність дошкільної, повної загальної середньої, професійно-технічної, вищої освіти в державних і комунальних навчальних закладах» (справа про доступність і безоплатність освіти) від 4 березня 2004 року № 5 рп/2004

у справі за конституційним поданням 46 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положення частини другої статті 9 Закону України «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів» (справа про друковані періодичні видання) від 16 березня 2004 року № 6 рп/2004

у справі за конституційним поданням 45 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частин третьої, четвертої статті 59 Закону України «Про Державний бюджет України на 2003 рік» (справа про соціальний захист військовослужбовців та працівників правоохоронних органів) від 17 березня 2004 року № 7 рп/2004

у справі за конституційним поданням 50 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Указу Президента України «Про заходи щодо запровадження державної монополії у сфері контролю за виробництвом та обігом спирту, алкогольних напоїв і тютюнових виробів» (справа про запровадження державної монополії у сфері контролю за виробництвом окремих видів продукції) від 31 березня 2004 року № 8 рп/2004

у справі за конституційним поданням 56 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень підпункту «а» пункту 2 статті 5, статті 8, абзаців першого, другого пункту 2 статті 23 Закону України «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю», указів Президента України «Про Координаційний комітет по боротьбі з корупцією і організованою злочинністю» та «Про підвищення ефективності діяльності Координаційного комітету по боротьбі з корупцією і організованою злочинністю» (справа про Координаційний комітет) від 7 квітня 2004 року № 9 рп/2004

у справі за конституційним поданням 45 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень статей 6, 9 Закону України «Про державне регулювання виробництва і реалізації цукру» (справа про визначення мінімальної ціни на цукор) від 15 квітня 2004 року № 10 рп/2004

у справі за конституційним поданням Президента України про офіційне тлумачення положень частини другої статті 90, пункту 8 частини першої статті 106 Конституції України (справа про умови дострокового припинення повноважень Верховної Ради України) від 19 травня 2004 року № 11 рп/2004

у справі за конституційним поданням 50 народних депутатів України про офіційне тлумачення положення частини четвертої статті 12 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» щодо сумісності посади сільського, селищного, міського голови з мандатом депутата Верховної Ради Автономної Республіки Крим (справа щодо сумісності посади сільського, селищного, міського голови з мандатом депутата Верховної Ради Автономної Республіки Крим) від 20 травня 2004 року № 12 рп/2004

у справі за конституційним поданням 45 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положення частини другої статті 16 Дисциплінарного статуту прокуратури України, затвердженого Постановою Верховної Ради України «Про затвердження Дисциплінарного статуту прокуратури України» (справа про Дисциплінарний статут прокуратури) від 22 червня 2004 року № 13 рп/2004

у справі за конституційним поданням 56 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положення абзацу другої частини першої статті 39 Закону України «Про вищу освіту» (справа про граничний вік кандидата на посаду керівника вищого навчального закладу) від 7 липня 2004 року № 14 рп/2004

у справі за конституційним поданням Верховного Суду України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень статті 69 Кримінального кодексу України (справа про призначення судом більш м'якого покарання) від 2 листопада 2004 року № 15 рп/2004

у справі за конституційним зверненням Центральної спілки споживчих товариств України про офіційне тлумачення положень пункту 1 статті 9, пункту 1 статті 10 Закону України «Про споживчу кооперацію», частини четвертої статті 37 Закону України «Про кооперацію» (справа про захист права власності організацій споживчої кооперації) від 11 листопада 2004 року № 16 рп/2004

у справі за конституційним поданням 58 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Постанови Верховної Ради України «Про Тимчасову спеціальну комісію Верховної Ради України з питань моніторингу реалізації законодавства про вибори Президента України» (справа про Тимчасову спеціальну комісію Верховної Ради України) від 18 листопада 2004 року № 17 рп/2004

у справі за конституційним поданням 50 народних депутатів України щодо офіційного тлумачення окремих положень частини першої статті 4 Цивільного процесуального кодексу України (справа про охоронюваний законом інтерес) від 1 грудня 2004 року № 18 рп/2004

у справі за конституційним поданням Верховного Суду України про офіційне тлумачення положень частин першої, другої статті 126 Конституції України та частини другої статті 13 Закону України «Про статус суддів» (справа про незалежність суддів як складову їхнього статусу) від 1 грудня 2004 року № 19 рп/2004

у справі за конституційним поданням 54 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень статей 44, 47, 78, 80 Закону України «Про Державний бюджет України на 2004 рік» та конституційним поданням Верховного Суду України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частин другої, третьої, четвертої статті 78 Закону України «Про Державний бюджет України на 2004 рік» (справа про зупинення дії або обмеження пільг, компенсацій і гарантій) від 1 грудня 2004 року № 20 рп/2004

у справі за конституційним поданням 49 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положення частини першої статті 73 Кодексу торговельного мореплавства України (справа про морський порт як державне підприємство) від 15 грудня 2004 року № 21 рп/2004

у справі за конституційним поданням 46 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України «Про особливості застосування Закону України «Про вибори Президента України» при повторному голосуванні 26 грудня 2004 року» (справа про особливості застосування Закону України «Про вибори Президента України») від 24 грудня 2004 року № 22 рп/2004

2005 рік

у справі за конституційним поданням 47 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частин першої, другої статті 2 Закону України «Про розмір внесків на деякі види загальнообов'язкового державного соціального страхування» (справа про надання допомоги по тимчасовій непрацездатності) від 17 березня 2005 року № 1-рп/2005

у справі за конституційним поданням 48 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень пункту 1.17 статті 1, статті 8 Закону України «Про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами» (справа про податкову заставу) від 24 березня 2005 року № 2-рп/2005

у справі за конституційними поданнями Харківської обласної державної адміністрації та Харківської обласної ради про офіційне тлумачення положень пункту 4 частини третьої статті 56, пункту 2 частини першої, частини п'ятнадцятої статті 64 Закону України «Про вибори Президента України» (справа про вибори Президента України) від 24 березня 2005 року № 3-рп/2005

у справі за конституційним зверненням закритого акціонерного товариства «Оболонь» та громадянина Винника Віктора Володимировича про офіційне тлумачення положень частини другої статті 28 Закону України «Про господарські товариства», пункту 1, абзацу першого пункту 5 статті 4 Закону України «Про власність» (справа про права акціонерів ЗАТ) від 11 травня 2005 року № 4-рп/2005

у справі за конституційним поданням 51 народного депутата України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень статті 92, пункту 6 розділу Х «Перехідні положення» Земельного кодексу України (справа про постійне користування земельними ділянками) від 22 вересня 2005 року № 5-рп/2005

ВИСНОВКИ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

1999 рік

у справі за зверненням Верховної Ради України про надання висновку щодо відповідності проекту Закону України «Про внесення змін до статті 98 Конституції України» вимогам статей 157 і 158 Конституції України (справа про внесення змін до статті 98 Конституції України) від 25 березня 1999 року № 1-в/99

у справі за зверненням Верховної Ради України про надання висновку щодо відповідності проекту Закону України «Про внесення змін до статті 46 Конституції України» вимогам статей 157 і 158 Конституції України (справа про внесення змін до статті 46 Конституції України) від 2 червня 1999 року № 2-в/99

2000 рік

у справі за зверненням Верховної Ради України про надання висновку щодо відповідності проекту Закону України «Про внесення змін до Конституції України за результатами всеукраїнського референдуму за народною ініціативою» вимогам статей 157 і 158 Конституції України (справа про внесення змін до статей 76, 80, 90, 106 Конституції України) від 27 червня 2000 року № 1-в/2000

у справі за зверненням Верховної Ради України про надання висновку щодо відповідності проекту Закону України «Про зміни до Конституції України за результатами всеукраїнського референдуму 16.04.2000 року», поданого народними депутатами України, вимогам статей 157 і 158 Конституції України (справа про внесення змін до Конституції України за ініціативою народних депутатів України) від 11 липня 2000 року № 2-в/2000

у справі за зверненням Верховної Ради України про надання висновку щодо відповідності проекту Закону України «Про внесення змін до статті 80 Конституції України» вимогам статей 157 і 158 Конституції України (справа про внесення змін до статті 80 Конституції України) від 5 грудня 2000 року № 3-в/2000

у справі за зверненням Верховної Ради України про надання висновку щодо відповідності проекту Закону України «Про внесення змін до статті 98 Конституції України» вимогам статей 157 і 158 Конституції України (справа про зміни до статті 98 Конституції України) від 21 грудня 2000 року № 4-в/2000

у справі за зверненням Верховної Ради України про надання висновку щодо відповідності проекту Закону України «Про внесення змін до Конституції України (статей 84, 85, 89, 92, 93, 94, 106, 147, 150, 151 та пункту 6 розділу XV Конституції України)» вимогам статей 157 і 158 Конституції України (справа про внесення змін до статей 84, 85 та інших Конституції України) від 14 березня 2001 року № 1-в/2001

у справі за зверненням Верховної Ради України про надання висновку щодо відповідності проекту Закону України «Про внесення змін до Конституції України» вимогам статей 157 і 158 Конституції України (справа про внесення змін до статті 81 Конституції України) від 4 липня 2001 року № 2-в/2001

у справі за конституційним поданням Президента України про надання висновку щодо відповідності Конституції України Римського Статуту Міжнародного кримінального суду (справа про Римський Статут) від 11 липня 2001 року № 3-в/2001

2002 рік

у справі за зверненням Верховної Ради України про надання висновку щодо відповідності проекту Закону України «Про внесення змін і доповнень до Конституції України» вимогам статей 157 і 158 Конституції України (справа щодо внесення змін до статей 81, 82, 85, 87, 89, 90, 94, 97, 98, 106, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 118, 122 Конституції України та доповнення її статтею 89¹) від 16 жовтня 2002 року № 1-в/2002

2003 рік

у справі про надання висновку щодо відповідності проекту Закону України «Про внесення змін до Конституції України», направленою Головою Верховної Ради України, вимогам статей 157 і 158 Конституції України (справа про внесення змін до статей 29, 59, 78 та інших Конституції України) від 30 жовтня 2003 року № 1-в/2003

у справі про надання висновку щодо відповідності проекту Закону України «Про внесення змін до Конституції України», направлено Головою Верховної Ради України, вимогам статей 157 і 158 Конституції України (справа про внесення змін до статей 76, 78, 81 та інших Конституції України) від 5 листопада 2003 року № 2-в/2003

у справі про надання висновку щодо відповідності проекту Закону України «Про внесення змін до Конституції України», направлено Головою Верховної Ради України, вимогам статей 157 і 158 Конституції України (справа про внесення змін до статей 76, 78, 81, 82 та інших Конституції України) від 10 грудня 2003 року № 3-в/2003

2004 рік

у справі за зверненням Верховної Ради України про надання висновку щодо відповідності законопроекту «Про внесення змін до Конституції України» вимогам статей 157 і 158 Конституції України (справа про законопроект № 4105 з внесеними до нього поправками) від 16 березня 2004 року № 1-в/2004

у справі за зверненням Верховної Ради України про надання висновку щодо відповідності проекту Закону України «Про внесення змін до Конституції України» вимогам статей 157 і 158 Конституції України (справа про Законопроект № 4180 з внесеними до нього поправками) від 12 жовтня 2004 року № 2-в/2004

2005 рік

у справі за зверненням Верховної Ради України про надання висновку щодо відповідності проекту Закону України «Про внесення змін до Конституції України» вимогам статей 157 і 158 Конституції України (справа про внесення змін до статей 85, 118, 119, 133, 140, 141, 142, 143 Конституції України) від 7 вересня 2005 року № 1-в/2005

ДЛЯ ПОДАТК

ДЛЯ ПОДАТК

ДЛЯ ПОДАТК

Над випуском працювали:

Галина Сурначова

Олена Пазенко

Любов Лавриненко

Луїза Ляшко

Святослав Каравасв

Вікторія Зарецька

Михайло Черненко

Здано до складання 21.08.2005. Підписано до друку 26.09.2005.

Формат 70 100/16. Папір офсетний. Друк офсетний.

Обл.-вид. арк. 3,0. Умовн. друк. арк. 3,9. Наклад 1500 прим.

Віддруковано у ЗАТ «Віпол», ДК № 15. 03151, Київ — 151, вул. Волинська, 60.

Зам. № .